E I

Guia Docent

Curs 2022/23

Art, disseny i societats.

Professor: Víctor García Tur i Octavi Rofes

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat / www.eina.cat

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB

Codi: 105710
Crèdits 6 ECTS

Curs	1r Curs
Semestre	2nSemestre
Tipologia	formació bàsica
Matèria	Art
Data	9/11/2022 9:13

Aquesta assignatura s'imparteix en: català
Les tutories es podran realitzar en: català, castellà i anglès

N A

E I

Índex de la Guia Docent

Presentació de l'assignatura 3

Recomanacions 4

Continguts.....5

Metodologia.....7

Avaluació 8

Bibliografia i Recursos.....10

Competències i Resultats d'Aprenentatge 11

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat / www.eina.cat

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB

N A

Presentació de l'assignatura

Breu descripció

Descriure aquells aspectes més genèrics que es treballaran a l'assignatura.

ADS és una assignatura obligatòria de caràcter fonamental i, per tant, té una funció introductòria que, en aquest cas, identifica i analitza els processos creatius dins dels contextos socials i culturals del mon actual.

Objectius Formatius

Finalitat i propòsit de l'assignatura

1. Situar les accions creatives, en especial les de l'art i el disseny, dins de marcs socials i culturals contemporanis, més enllà dels límits geogràfics de nacions i estats.

2. Problematitzar el reconeixement de l'autoria i situar-la dins de les tensions entre convenció i diferenciació pròpies dels entorns culturals.

3. Familiaritzar-se amb les controvèrsies actuals que tensionen categories binàries i jerarquitzades (com ara normalitat/anormalitat, propi/aliè, global/local, centre/perifèria, cultura/civilització, pur/híbrid, humà/no-humà).

4. Integrar eines bàsiques d'escriptura, lectura atenta, i anàlisi de la lògica interna dels productes culturals, per tal de reconèixer la diversitat dels mons contemporanis.

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat / www.eina.cat

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB

Recomanacions

Indicar si hi ha coneixements previs necessaris per cursar l'assignatura o particularitats que l'alumne hagi de conèixer per matricular-se.

ADS és una assignatura de primer curs i de formació bàsica, per tant no té cap tipus de restricció ni recomanació prèvia.

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat / www.eina.cat

Continguts

Indicar els aspectes a treballar en cada assignatura.

(2022 ± 100). Art, Disseny i Societats en un present de 200 anys.

Des de que a finals del segle passat, la sociòloga Elise Boulding va proposar una categoria de "present" que incorporés tot l'espectre temporal de la humanitat coetània, aquest "present de 200 anys" s'ha convertit en un instrument habitual en els processos de resolució de conflictes i en negociacions de pau. A ADS, la definició expandida del present de Boulding, que abraça l'actualitat des dels 100 anys anteriors i els 100 anys posteriors, servirà com a estratègia pedagògica per esquivar concepcions puntuals que fan de l'ara un mer punt d'origen o bé un destí final i, en canvi, emfatitzar l'anàlisi de processos i projeccions en la configuració de diferents construccions de mons actuals des del disseny i l'art. No es tracta, però, d'una assignatura històrica, a ADS el present de 200 anys, es troba més a prop de l'espectrologia proposada per Derrida com l'estudi d'aquelles figures que retornen del passat i de les que, al mateix temps, se n'espera el retorn en el futur.

1.Plenàries: 2022-1922. Espectres de Gatsby.

Octavi Rofes Baron.

The Great Gatsby d'F. Scott Fitzgerald sovint es considera la segona novel·la més influent del segle XX, només superada, en els cànons occidentals, per l'*Ulysses* de James Joyce. Però a diferencia de la voluntat exhaustiva i englobadora de l'obra de Joyce, el llibre d'Scott Fitzgerald és especialment el·líptic i al·lusiu i això obliga a una lectura activa orientada a omplir els nombrosos "buits" que pauten el text. El fet que l'acció tingui lloc l'estiu de 1922 fa possible, d'acord amb l'aplicació del present de 200 anys, interpretar els buits del llibre com a contraformes de l'actualitat per donar lloc a les tres relectures que estructuren el programa.

Programa:

Bloc A. Fertilitat, creixement i proliferació. Scott Fitzgerald lector de *The Waste Land* d'T. S. Elliot, lector de *The Golden Bough* de James Frazer. La màgia de la generació de valor. Economia productiva, economia especulativa i economia espectacular. La mort a la piscina i els orígens de la sociologia: Durkheim i Mauss, teories del suïcidi, del sacrifici i del do.

Bloc B. Estètica de la distinció. Scott Fitzgerald lector de Petroni. Les geografies dualistes de la modernitat: l' *Avant Garde and Kitsch* de Clement Greenberg d'East Egg / West Egg a Eastview / Westview. Marx i Freud i els fetitxes en el disseny i en l'art. Els condicionants socials i culturals del gust: Pierre Bourdieu y Mary Douglas. "Un Soho House, però exclusiu": Anna Delvey / Sorokin i els nous Gatsbys.

Bloc C. Aprendre a escriure i a llegir entre línies, Scott Fitzerald i el *passing*. Formes de dissidència de gènere, classe i raça. *Can the Subaltern Speak* de Gayatri Chakravorty

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat / www.eina.cat

Spivak, violència epistèmica i coneixements subjugats. Públics i contrapúblics en l'art I el disseny.

Seminari: Any 2122.

Víctor García Tur

Els reptes polítics, socials i ecològics que encarem (com a habitants de l'Antropocè sotmesos a les seves crisis interrelacionades) ens obliguen a preveure situacions a molts anys vista. Projectant-nos cap al futur busquem solucions innovadores per a adaptar-nos a aquest món en crisi i, a la vegada, mirem cap al passat, idealitzant-lo o esperant trobar-hi exemples, inspiracions, punts de referència útils.

L'exercici de l'art i del disseny, en tots els seus àmbits, es troba enredat en els modes de pensament i i els modes d'operar de les nostres societats. L'exercici de l'art i del disseny no resta al marge de les ansietats i fòbies manifestades col·lectivament (i sembla que avui experimentem el futur com a trauma). Tot i que és difícil una expressió fora del temps que ens ha tocat viure, la ficció pot ser una eina útil per a projectar imaginaris provocadors i rutes d'escapada de les convencions de la realitat i de les limitacions dels seus discursos hegemònics.

Treballant en la intersecció del disseny, l'art i la ficció, aquest seminari vol mirar cap al futur, considerar-lo en la seva pluralitat, fer-lo un punt de partida en totes les nostres accions i en els nostres processos crítics i creatius, per tal d'estar a l'alçada dels reptes del present.

Programa:

1. **Clima, catàstrofe i cultura.** Projectar el futur, incidir en el present. Solucionar un problema, crear-ne un altre.
2. **Arqueologia de la quotidianitat.** Anàlisi i interpretació de l'objecte desconegut i de l'OOPart.
3. **Apuntar amb la pistola de rajos gamma**. Les narratives audiovisuals i literàries i els objectes imaginaris que proposen.
4. **Any 2122. The clocks were striking thirteen.** Despertar en la distòpia.
5. **Any 2122. Nausicaä de la Vall del Vent.** Despertar en la eco-utopia.
6. **Any 2122. Tot és de tots.** Treballar per al comú en un món cooperatiu.
7. **Any 2122. We're Only in It for the Money.** Treballar per a l'elit en un món jerarquitzat.
8. **Paleodisseny i art troglodita.** Corrents, estils, distinció i retorn del passat.
9. **No funciona el wifi!** Crear en temps d'escassetat energètica.
10. **Biomímesi? Biofília? Biopunk!** Nous materials, noves actituds, nous parentius.
11. **White Only.** Despertar en la ciutat hostil, construir la ciutat heterogènia.
12. **Nosaltres els sotasignats.** Manifestos, ruptures i regles del joc.
13. **Esdevenir cabra.** Qüestions i aliances no-humanes.
14. **Making Kin with the Machines.** Qüestions i aliances amb la tecnologia.
15. **Què esperar del futur?** Ficcions hegemòniques vs ficcions insurgents.

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat / www.eina.cat

Metodologia

Metodologia docent

Explicar com es porta a terme l'assignatura. Per exemple: classes teòriques, sessions pràctiques, debats, etc.

A les plenàries, el punt de partida de cada bloc temàtic és una posició social i cultural concreta descrita a partir de la literatura i l'art i el disseny, a través de diferents figures que actuen com a operadors de flexió de cada tema. Els tres blocs proporcionen metàfores útils i eines d'anàlisi per repensar les condicions del present i superar la normalitat heretada amb noves projeccions de futur.

El seminari d'ADS s'organitza com una sèrie de lectures, debats i experiments mentals que ens permetin repensar el present i aventurar futurs possibles, preferibles.

Activitats formatives

Indicar les activitats formatives que siguin avaluables amb el valor /%/ assignat a l'avaluació

A cada sessió d'ADS hi haurà una activitat formativa a partir de les tasques de treball personal pautades a la intranet. L'èmfasi es posarà en la pràctica de diferents modes de lectura i de diferents gèneres i formats d'escriptura. A l'ultima sessió plenària es realitzarà una prova escrita a partir dels treballs d'art i disseny comentats a les sessions i que s'hauran de relacionar amb els continguts de l'assignatura.

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat / www.eina.cat

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB

Avaluació

Sistema Avaluació

L'Objectiu de l'avaluació continuada és que l'estudiant pugui conèixer el seu progrés acadèmic al llarg del seu procés formatiu per tal de permetre-li millorar-lo.

A partir de la segona matrícula, l'avaluació de l'assignatura podrà consistir, a decisió del professor(s), en una prova de síntesi, que permet l'avaluació dels resultats d'aprenentatge previstos en la guia docent de l'assignatura. En aquest cas, la qualificació de l'assignatura correspondrà a la qualificació de la prova de síntesi.

Al llarg de l'assignatura tindran lloc sis activitats d'avaluació

Normativa General d'Avaluació

// Per considerar superada una assignatura, caldrà que s'obtingui una qualificació mínima de 5,0.

// Una vegada superada l'assignatura, aquesta no podran ser objecte d'una nova avaluació.

// Es considerarà "No Avaluable" (NA) l'estudiant que no hagi lliurat totes les evidències d'aprenentatge o no hagi assistit al 80% de les classes sense haver justificat les absències. En cas d'absència justificada, l'estudiant s'ha de posar en contacte amb el professor en el moment de la reincorporació per determinar la recuperació de les activitats a les quals no hagi assistit.

// En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

A banda de les sis activitats avaluatives descrites a l'apartat anterior, un 25 de la nota final es determinarà a partir de l'assistència i de la participació activa a les activitats presencials.

Procés de Revisió

La revisió es pot sol·licitar al professorat es realitzarà segons calendari lectiu.

Procés de Re-avaluació

Normativa general

No es contemplen sistemes de re-avaluació en els casos de les pràctiques externes, els TFG, i les assignatures / activitats formatives que, pel seu caràcter eminentment pràctic, no ho permeten.

Per participar a la re-avaluació l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de dues terceres parts de la qualificació total de l'assignatura o mòdul.

Criteris d'Avaluació

Descriure quins són els criteris específics d'avaluació de l'assignatura. Aquests aspectes són importants per organitzar les activitats que s'avaluaran durant el semestre en que s'imparteix l'assignatura.

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat / www.eina.cat

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB

Per aprovar l'assignatura s'ha d'haver obtingut una mitjana d'un mínim de 5 punts en les activitats avaluatives tant de les sessions plenàries com de seminaris. La nota final es distribueix de la següent manera: 50% activitats avaluatives de plenàries i 50% activitats avaluatives de seminari.

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat / www.eina.cat

Bibliografia i Recursos

Espai per indicar aquells referents bibliogràfics o recursos que s'utilitzaran com a elements pedagògics durant el desenvolupament de l'assignatura.

Lectura obligatòria:

F. Scott Fitzerald. The Great Gatsby. Londres: Penguin, 2012 [orig. 1925].

Bibliografía de referència:

Mark Bould. 2021. *The Anthropocene Unconscious: Climate Catastrophe Culture*. London: Verso Books, 2021

David Graeber & David Wengrow. *The Dawn of Everything: A New History of Humanity.* London: Allen Lane, 2021

Srećko Horvat. *Després de l'apocalipsi*. Barcelona: Arcàdia, 2021

Lesley Kern. *Feminisit City: Claiming Space in a Man-made World*. London: Verso Books, 2021

Wendy Liu. *Abolish Silicon Valley. How to Liberate Technology from Capitalism*. London: Repeater, 2020.

David Loventhal. El pasado es un país extraño. Madrid: Akal, 1998.

Gayatri Chakravorty Spivak . *¿Puede hablar el subalterno?* Madrid: Akal, 2011.

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat / www.eina.cat

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB

Competències i Resultats d'Aprenentatge

Evidències relacionades amb la capacitat de desenvolupament de l'aprenentatge de l'estudiant a l'assignatura. Podem diferenciar tres tipologies de competències: **bàsiques, específiques i transversals.** Les competències **bàsiques** venen definides per la Memòria del Grau. Les competències **específiques** i **transversals** depenen de la matèria a la que està vinculada l'assignatura.

Cal escollir entre les competències / resultats d'aprenentatge pròpies de la matèria a la que pertany l'assignatura a través de la selecció a **Sharepoint**.

Plenàries

CE10. Estructurar i jerarquitzar gràficament la informació verbal.

CT15. Valorar i preservar el patrimoni cultural, artístic i paisatgístic.

CT19. Demostrar una disposició afectiva positiva envers els valors estètics i les qualitats formals de l'entorn material i visual.

Seminaris

CT2. Elaborar informes professionals i treballs acadèmics.

CT3. Demostrar conèixer i utilitzar correctament les fonts documentals i la bibliografia necessària tant per a la projectació com per a l'anàlisi i crítica raonada del disseny.

CE10. Estructurar i jerarquitzar gràficament la informació verbal.

CE16. Demostrar entendre i interpretar de manera pertinent i raonada els textos d'història, teoria i crítica del disseny.

CE16.6. Localitzar els conceptes clau i les principals línies argumentals d'un assaig acadèmic de teoria i critica de l'art i del disseny.

CE18. Interpretar i valor críticament productes finals i projectes de disseny tant propis com aliens.

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat / www.eina.cat

EINA Centre Universitari
de Disseny i Art de Barcelona
Adscrit a la UAB